

TARNÓW I REGION

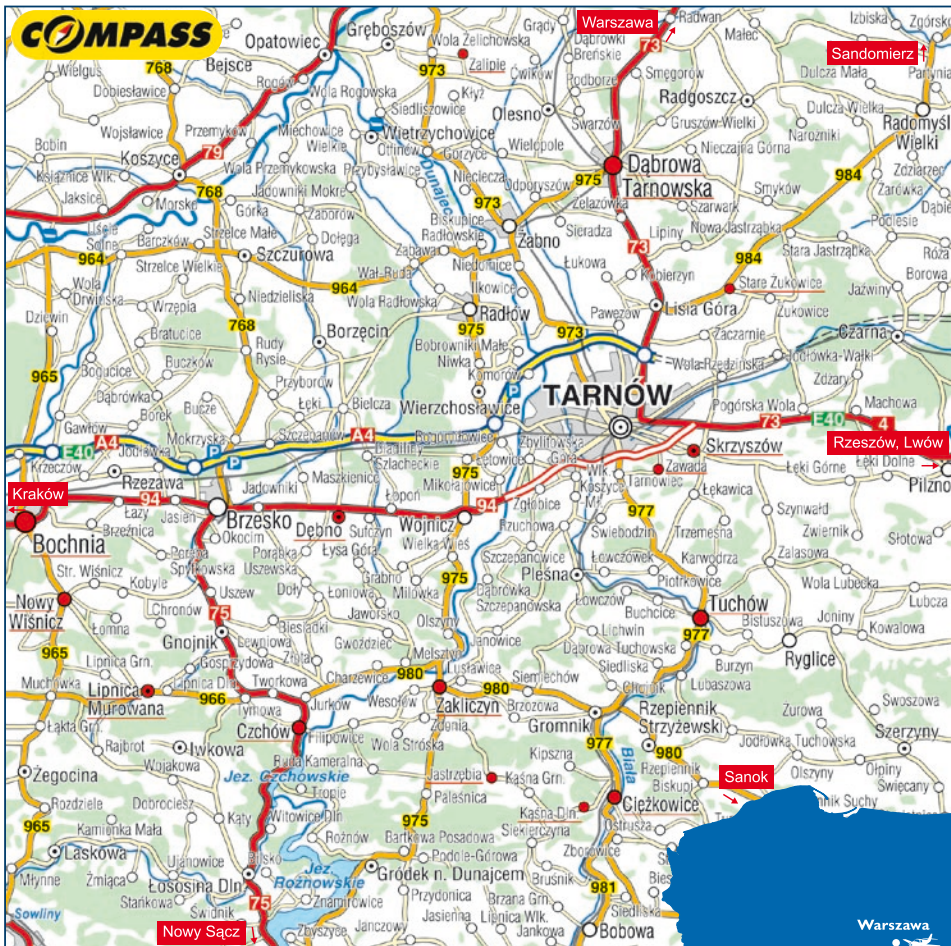

www.tarnow.travel

MSiIT

Małopolski
System
Informacji
Turystycznej

Тарнів і тарнівський регіон

Тарнівський центр інформації
 Rynek 7, 33-100 Tarnów, Polska
 tel.: +48 14 688 90 90
 fax: +48 14 688 90 92
 e-mail: centrum@tarnow.travel
www.tarnow.travel

- пункт туристичної інформації MSIT ****
- прокат аудіогідів mp3 і GPS
- прокат велосипедів
- апартаменти
- конференц-зал (макс. 50 осіб)
- об'єкт, приязний для мам і велосипедистів;

Найкращі з найкращих у Польщі 2013 р.;
 Найкращі у Польщі 2008, 2010, 2012 рр.
 Почесна відзнака «За заслуги для туризму»
 2008 р.
 Відзнака сторінки www.it.tarnow.pl 2008 р;
 Тарнів – Велике відкриття Малопольщі 2009 р.

Музей дієцезії
 pl. Katedralny 6
 33-100 Tarnów, Polska
 tel.: +48 14 626 45 54
 e-mail: museum@diecezja.tarnow.pl
www.museum.diecezja.tarnow.pl

Окружний музей
 Rynek 3, 33-100 Tarnów, Polska
 tel.: +48 14 621 21 49
 e-mail: rynek@museum.tarnow.pl
www.muzeum.tarnow.pl

Етнографічний музей
 ul. Krakowska 10, 33-100 Tarnów,
 Polska
 tel.: +48 14 622 06 25
 e-mail: etnografia@museum.tarnow.pl
www.muzeum.tarnow.pl

Відстані з Тарнова:

Міжнародні аеропорти:
 «Краків – Балице» – 90 км
 «Жешув – Ясьонка» – 90 км

Міста:

Краків – 80 км
 Варшава – 298 км
 Жешув – 80 км
 Сандомир – 100 км
 Львів – 240 км

Чи ти знаєш, що:

- **Тарнів - це польський полюс тепла.**

У Тарнові специфічний мікроклімат: тут найвища середня річна температура повітря в країні - 8,8°C. Вегетаційний період складає 210-230 днів і є найдовшим у Польщі.

- **Найбільші в Європі скульптури знаходяться у Тарнові.**

Монументальні, кільканадцять метрів заввишки, готично-ренесансні надгробні пам'ятники роду Тарновських та бароковий - Острозьких можна побачити у тарнівському Кафедральному Соборі.

- **У Тарнові найбільше пам'яток у південній Польщі.**

Тарнів є найбільшим після Кракова комплексом пам'яток старовини у південній Польщі. Тут кілька десятків старовинних забудов доби готики, ренесансу, бароко. Старе Місто Тарнова відтворює забудову міста 1330 року. У

центрі – Ринок, з кожного рогу якого беруть початок по дві вулиці.

- **Тарнів – багатокультурне місто.**

Потягом віків у місті поруч жили поляки, євреї, німці, українці, шотландці, цигани, австрійці. Кожен народ і культура залишили свій відбиток у історії міста.

- **Тарнів – це місто магічних чисел.**

Число 72 має для Тарнова особливе значення: 72 ари – площа Ринку, 72 км² – площа сьогоднішнього міста (а також Тернопольа), а 72 метри – висота вежі Кафедрального Собору.

- **Єдиний пам'ятник катеринщика в Польщі стоїть у Тарнові і «грає».**

На місці, де до Другої світової війни грав реальний катеринщик, стоїть скульптура 2,5 м, яка «грає» типову для катеринки музику.

- **Тарнів має партнерів в Україні.**

Поміж кільканадцяти інших міст у світі, Тарнів співпрацює з такими українськими містами: Біла Церква, Тернопіль і Вінниця. Особливо тісні зв'язки між Тарнівським повітом та Білоцерківським, Балтським і Тернопільським районами та містом Хмельник.

Шляхом тарнівського ренесансу

«Перлина Ренесансу» – так про Старий Ринок Тарнова кажуть мистецтвознавці. Тарнів у часи ренесансу був одним із найкрасивіших міст у Польщі. Величний парафіяльний костел, прекрасна ратуша, міщанські кам'яниці, цікава архітектура і багатий поліхромний живопис – все це створює неповторне обличчя міста. На початку XVI ст. Тарнів налічував близько 1200 жителів. Місто було оточене оборонними мурами, мало водопроводи і каналізацію. Зможні жителі займалися ремеслом і торгівлею. Власником Тарнова був видатний на той час політик, освічена і булава людина, великий коронний гетьман Ян Тарновський,

який 1540 року заснував Тернопіль. Резиденція гетьмана містилася в успадкованому замку на горі святого Мартина, за 2 км від міста. У двадцятих роках XVI ст. Тарнів було оточено новими укріпленнями, фрагменти яких частково реконструювали в 60-х рр. минулого століття і які можна оглядати нині.

Сьогодні можемо мандрувати вуличками Тарнова й милуватися ренесансними кам'яницями довкола Ринку, Домом Миколайовським, Ратушею, прекрасними надгробними пам'ятниками в Кафедральному Соборі та величним колись замком Тарновських, руїни якого височіють над містом.

Тарнів - столиця Української Народної Республіки

У 20-х роках XX ст. Тарнів став осідком української влади у еміграції. В місті знайшов притулок провідник вільної України Симо́н Петлюра. У готелі «Брістоль» на вулиці Краківській розмістився уряд,

друкували пресу, урядові газети, книжки, театральні афіші; організували концерти, виставки, лекції. Звідси, зрештою, було зроблено ще одну спробу визволення України. Щоб переломити міжнародну ситуацію, яка на початку 1921 року ставала для Української Народної Республіки всегіршою, Рада Республіки вирішила в лютому вислати в Україну Партизанський

а за Міністерство закордонних справ служив готель Солдінгера на вул. Гольдхаммера. Це власне в Тарнові виникли проекти законів, ухвалених восени 1920 року, тут було опрацьовано два проекти конституції Української Народної Республіки. Крім того, в середині 1920 року, в Тарнові сформувалося Центральне еміграційне бюро, засноване діячами Українського Блакитного і Червоного Хреста та Міністерством здоров'я для підтримання у скрутній ситуації цивільних емігрантів. У лютому 1922 р. в Тарнові з'явився санітарно-лікарняний відділ Українського Центрального Комітету, створений радою Українського Червоного Хреста, діяльність якого в Польщі була тимчасово призупинена. У 20-х рр. у місті діяли також: Український жіночий союз, Союз Українок, Український хор, Українська спілка бухгалтерів і рахівників. У Тарнові було засновано Український Національний університет, основу якого склали науковці, насамперед, з Кам'янець-Подільського Українського Університету, які проживали у місті. Крім того Тарнів був також видавничим центром еміграції – тут

загін, щоб підняти національне повстання. Операцію мав підготувати партизансько-повстанський штаб під проводом Юрка Тютюнника. Тоді ж у Тарнові було створено Вищу Військову Раду з п'яти осіб. Наслідком цих старань був розпочатий бойовими групами з Польщі і Румунії Листопадовий рейд. Спроба закінчилася поразкою. У двадцятирічний міжвоєнний період у Тарнові проживало від 200 до 300 громадян України. Сьогодні про ті часи нагадує пам'ятна таблиця на фасаді кам'яниці на вул. Краківській 9, де зараз чотириризовий готель «Брістоль».

Шляхом героя Польщі та Угорщини - генерала Бема

Генерал Йозеф Бем - національний герой Польщі і Угорщини народився в Тарнові, в домі у передмісті Бурек (така назва походить від бруківки, якою було вимощено торгову площу, де, до речі, торгують і сьогодні). У метричній книзі кафедральної парафії в Тарнові є запис про хрещення Йозефа Бема і дата його народження - 14 березня 1794 р. У фондах Окружного музею знаходяться пам'ятки, пов'язані з життям та військовою діяльністю генерала Бема під час Листопадового повстання в Польщі; в еміграції у Франції; під час Весни народів в Угорщині, де був головнокомандуючим Семигородської армії, а також у еміграції в Туреччині, де помер 10 грудня 1850 року в місті Алеппо (нині Сирія).

Прах генерала Йозефа Бема в 1929 р. з урочистостями перевезли до Польщі, у рідний Тарнів, і заховали у монументальному мавзолеї в Стрілецькому Парку. На увагу заслуговує також пам'ятник генерала при вул. Валовій, до якого завжди приходять угорські групи, та Секлерська Брама на площі Петефі. Це друга, після Старого Сончу, така брама в Польщі. Варто додати, що в колекціях тарнівського Окружного Музею знаходяться фрагменти Семигородської Панорами (16 з 36 віднайдених), намальованої під керівництвом Яна Стика в 1897 р. на замовлення угорців. Полотно довжиною 120 метрів і 15 метрів завдовжки було порізано на шматки. Деякі фрагменти твору є власністю тарнівського музею, серед них найбільший – розмірами 3,85 м x 3,28 м, на якому зображено тили угорської армії під командуванням генерала Йозефа Бема під час битви за Сибін 11 березня 1849 року.

Шляхом польського Едісона – Яна Щепаніка

8 листопада 1926 р. Мандруючи Тарновом варто зупинитися перед кам'яницями на вул. Шопена 11 (родинний дім Щепаніка) та на вул. Совінського 11 (протягом декількох років винахідник проводив тут успішні дослідження для отримання кольорових фотографій і діапозитивів). У Окружному Музеї, в колекції

«Апофеоз», можна милуватися найбільшим gobеленом, витканим за методом Щепаніка з нагоди 50-річчя панування імператора Франца Йосифа I. Беззаперечному розголосу про тарнівського винахідника послужили невдалий замах на життя короля Іспанії Альфонса XIII. Королівська карета, якою подорожував монарх, була оббита куленепробивним матеріалом за задумом Щепаніка, тому бомба, яка потрапила в карету, хоч і вибухнула й поранила багатьох перехожих, не завдала жодної шкоди королю. На знак своєї вдячності король 2 червня 1902 року нагородив Яна Щепаніка іспанським орденом «Ізабелли Католицької».

Із Тарновом пов'язаний також найбільш різнобічний польський винахідник – Ян Щепанік. Піонер кольорової фотографії, телебачення і кольорового кіно, передвісник сучасної ткацької промисловості, винахідник куленепробивного жилета. Він народився 13 червня 1872 р. на перемишльських землях, був професійно пов'язаний з Берліном і Дрезденом, а помер і похований у Тарнові

Етнографія і фольклор

У тарнівському регіоні чимало особливих місць, які творять винятковий чар цієї частини Малопольщі. Саме вони запам'ятовуються, заворожують, змушують повертатися сюди знову. Захоплюючий світ місцевих звичаїв і традиційне народне мистецтво перестають бути сферою інтересів старших поколінь. Сьогодні молоді люди, протиставляючись загальній уніфікації, шукають самовираження та індивідуальності саме через культивування культурного доробку своїх предків. Молодь не соромиться традиційного одягу і діалекту, не зрікається і не віджартовується. Нове покоління формує свою свідомість, черпаючи з мудрості предків, об'єднуючись у обходах різноманітних старовинних обрядів. Тарнівський

Етнографічний музей, розташований у колишньому приміському (нині центр міста) заїзді, може похвалитися єдиною в Європі постійною виставкою, присвяченою історії і культурі циганів. У експозиції вбрання та інструменти. Однак на особливу увагу заслуговує колекція з п'яти оригінальних табірних возів, які стоять на дитинці музею.

Липниця Мурована (Lipnica Murowana) – Невеличка місцевість із збереженим середньовічним урбаністичним укладом відома своїм щорічним конкурсом великодніх пальм (верб). Пальми, які виграють у конкурсі, мають до 35 метрів заввишки.

Залип'я (Zalipie) - Єдине «мальоване село» у Польщі. Нині в Залип'ї понад 30 дворів з будинками та господарськими приміщеннями, розмальованими характерними квітковими орнаментами. У дворі Феліції Цурилової (нині тут відділ Окружного Музею в Тарнові) можна споглядати не тільки цікаво розмальовані стіни хати і присадибних приміщень, а й прекрасні декоровані інтер'єри.

Тарнівський регіон пропонує канікули для всієї сім'ї в агротуристичних садибах, яких навколо Тарнова є майже 200. Гостинність, традиційна кухня, високий стандарт та низькі ціни заохочують до відпочинку у тутешніх селах не тільки самих поляків, але приваблюють щораз більше гостей з-за кордону. Збирання грибів, риболовля, верхова їзда чи просто мандрівки околицями – таким є літній відпочинок у цій місцевості. А взимку натомість домінують санки-куліги та катання на лижах на щораз краще підготовлених схилах.

Мосціце (Mościce) – модерне «містечко-сад»

Район міста, який утворився як прифабричне поселення при Азотному заводі, притягує до себе не лише любителів модернізму. Ідея архітекторів і будівничих полягала у створенні найліпших умов для проживання людей, що тут оселялись. Цілі Мосціце мали бути приємним квітучим районом-садом, тому тут так багато зелені. План забудови нагадує літеру «Т», де одна з бічних вулиць – вул. Квятковського - відокремлює фабричні території від житлової частини.

Одно- та двоповерхові котеджі стоять вздовж чітких головних та бічних вулиць-алей, потопуючи у зелені насаджених дерев, та беруть свої назви відповідно до їх ґатунку: Глодова, Горобинова, Липова (нині - Квятковського), Каштанова, Тополина, Білих Кленів, Червоних Кленів, Ясенева (нині – кн. Індіка). У 1972 році цей урбаністичний прифабричний комплекс був записаний до реєстру пам'яток.

Замки

На виникнення перших замків в Польщі мало вплив формування кордонів польської держави і поява впливових лицарських родів. Тарнівська земля не була, щоправда, пограничною територією, але тут проходили важливі торгові шляхи, які потрібно було захищати, що й забезпечували збройні загони укріплених замків.

До найбільш вцілілих належать замки в Дембні та Новому Віснічу. Замок у Дембні (Zamek w Dębnie) - єдина так добре збережена лицарська резиденція пізньої готики в Польщі 1470-1480 рр. Замок складається з чотирьох поверхових будівель, які оточують викладений бруківкою двір з криницею. Контур замку, з цегли і каміння, урізноманітнюють башти та еркери. Портали дверей і вікон, а також еркери красиво оздоблені кам'яними барельєфами з рослинними і геометричними мотивами та гербовими клейнодами. Кожного року у вересні в Дембні відбувається

лицарський турнір «За золоту косу Тарлювни». Натомість найбільша збережена оборонна резиденція у стилі бароко в Польщі знаходиться у Новому Віснічі (Nowy Wiśnicz). Характерного вигляду замку надають чотири кутові башти. Кожна з башт є своєрідною, завдяки чому замок з кожного боку виглядає інакше. Сьогоднішню форму замок отримав в 1615-1637 рр. завдяки Станіславу Любомирському. У регіоні можна також бачити руїни замків. Найцікавіші: руїни тарнівського замку на вершині гори св. Мартіна в Тарнові, який почали зводити в 1329 р.; реконструйована вежа в Чхові (Czchów), славна за панування Гетьмана Яна Тарновського (тут бували найвизначніші польські гуманісти, а сьогодні з її руїн можна бачити найпрекраснішу панораму Тарнова) та повністю реконструйований кам'яний лицарський замок XIV ст. Тропштин (Tropsztyn).

Вокзал

Сецесійний, монументальний залізничний вокзал був збудований на зразок львівського залізничного вокзалу у 1906-1910 рр., та повністю модернізований у 2010 році. Внутрішня оздоба вокзалу після реконструкції, нагадує елегантні готелі початку століття. Протягом багатьох років ця будівля була свідком найважливіших подій Тарнова. У 1914 році з Тарновського вокзалу до Кракова рушили перші тарнівські легіонери, які пізніше під керівництвом Пілсудського боролися за незалежність Польщі. У 1929 році перед Тарновським вокзалом вшановано прах генерала Йозефа Бема, перевезений з Сирії. 28 серпня 1939 року на тарнівському вокзалі стався вибух міни, закладеної німецькими диверсантами. Тоді загинуло 20 та було поранено 53 особи. 14 червня 1940 року з депо при вулиці Кохановського поблизу вокзалу рушили перші вагони з польськими в'язнями до концентраційного табору Аушвіц. Зараз це найбільший залізничний вокзал на схід від Кракова і найгарніший не тільки в Польщі, але й у Європі!

Сакральний туризм

Найдавніший у Польщі Музей дієцезії, найбільша в Європі Духовна семінарія, найчисленніша група місіонерів, які розходяться по всьому світу – так коротко можна охарактеризувати дієцезію (епархію), столицею якої вже 226 років є Тарнів. Численні місця культу святих, особливо Божої Матері, серед яких найвідоміший – туховський Санктуарій Марії, місце щорічних прощ сотень тисяч вірних – підсилюють незвичайність цих земель. Відзначив це й сам Папа Ян Павло II у зверненні до вірних під час свого візиту до Тарнова 9 червня 1987 р.: «Навіть не уявляєте, як я завжди любив приїздити до Тарнова!»

Кафедральний Собор – це найбільш презентаційна пам'ятка Тарнова. Святиня відома монументальними ренесансними надгробками Тарновських та манеристичного Острозьких, які вважаються видатними творами мистецтва таких майстрів як: Бартолмео Беречці, Джаммарія Моска (Падуанець) і Ян Пфістер. Надгробний пам'ятник Барбари з Тенчинських Тарновської вважається найпрекраснішою в Європі скульптурою доби Ренесансу, яка зображає жінку. У провулку за Кафедральним собором, з однієї з найгарніших і найдавніших кам'яниць у Тарнові – дім Миколайовських 1524 р. - міститься Музей дієцезії, який має у своїх зборах унікальні експонати, серед яких: готичні скульптури, костельні тканини, ікони, написані на склі.

Забава (Zabawa) – Санктуарій бл. Кароліни Кузкувни, яку беатифікував 10 червня 1987 р. у Тарнові Папа Іван

Павло II. Під час Першої світової війни 16-річну Кароліну замордував російський солдат. У Забаві й околиці можна побачити родинний дім Кароліни, перетворений на музей, парафіяльну церкву, де хрестили Кароліну і де спочивають її рештки, а також місце смерті.

Ямна (Jamna) – Санктуарій Божої Матері, збудований домініканином отцем Яном Гурою. Біля костелу зведено Домініканський Центр Академічного Душпаствства. Престольне свято відбувається 15 серпня, а днем раніше проводиться рідкісний обряд «Поховання Божої Матері».

Сакральна дерев'яна архітектура

Дерев'яна архітектура Малопольщі дуже багата та приваблива. З дерева будувалися сільські хати, корчми, шляхетні двори і костели. Найдавніші дерев'яні об'єкти походять з XV ст. Найчисленнішою групою пам'яток є споруди сакрального характеру. До сьогодні збереглося кількадесят дерев'яних церков – чи не найпрекрасніших символів прив'язаності до релігії і традиції. Найбільш ранні походять з першої половини XV ст., найпізніші - з двадцятих років XX ст. Переважно це будівлі, зведені в техніці зрубу, однонавові, з високими дахами, вкритими гонтом або бляхою. Більшість із них мають із західного боку вежі та арки, звані соботами, які служили для прочан сховком.

Липниця Мурована (Lipnica Murowana) – костел св. Леонарда – зведений наприкінці XV ст.; інтер'єр оздоблюють розписи XVI-XVIII ст. Це один з найцікавіших і найбільш збережених середньовічних костелів у Польщі; внесений до Списку світової культурної та природної спадщини ЮНЕСКО в 2003 р.

Тарнів – костел Пресвятої Діви Марії на Бурку – освячений у 1440 р. Збудований у дусі готичної дерев'яної архітектури. У головному вівтарі - славнозвісна чудотворна ікона Божої Матері з Дитятком (XVI ст.).

Тарнів-Завада (гора св. Мартіна – костел св. Мартіна) – збудований у XV ст., декілька разів перебудовувався у добу пізньої готики. На увагу заслуговують готичні портали з характерними загостреними склепіннями та готична ковка.

Скшишув (Skrzyszów) – костел св. Станіслава – збудований у 1517 р. за кошт Яна Амора Тарновського теслю Яном із Чхова, про що інформує збережена на порталі сигнатура. Це найбільший і один з найкрасивіших дерев'яний костел у Малопольщі.

Ястшембля біля Ценжковиць (Jastrzębia) – костел св. апостола Бартломея – збудований на поч. XVI ст. У середині - вівтарі періоду пізнього бароко, ікони, скульптури, кам'яна ренесансно-барокова купіль для хрещення. У дзвіниці зберігся готичний дзвін зламаний у XV і XVI ст.

Найважливіші культурні події

На культурній карті Польщі Тарнів займає особливе місце. Міжнародний фестиваль віднайденної музики, Фестиваль камерної музики «Браво, Маестро» та цикл літніх концертів «Музичні зустрічі у Падеревського» стабільно вписалися до календарів, як польських, так і закордонних меломанів. Тарнівська кінонагорода «Vitaе Valor» (другий, після гданського, за розмахом кінофестиваль у Польщі) – це парадна імпреза у Тарнові. А найважливішою театральною подією є «Талія» – Міжнародний фестиваль комедії. Щороку на початку жовтня Тарнів стає польською «столицею комедії». Комедійні вистави у виконанні польських акторів

та акторів з-за кордону сходять з підмостків тарнівського театру, вриваються до пабів і кав'ярень, змушують сміятися до сліз просто на вулицях. Іншими важливими заходами, які притягують до Тарнова юрби туристів, є: Дні Тарнова (свято міста, яке відзначається кожен другий рік і на якому презентують власний фольклор також і міста-партнери Тарнова) «Zde(a)rze-nia». Концерти клезмерської музики під бімою, а також спектаклі, приурочені до «Днів Пам'яті

тарнівських євреїв», які проходять щороку для вшанування пам'яті 10 тисяч жителів міста єврейської національності, замордованих гітлерівцями в 1942 р. у польському лісі Бучина.

Культурні осередки у Тарнові

У Тарнові активно діють культурні осередки. Міська Галерея BWA, розташована в палаці неоготичного стилю, що у міському парку, займається презентаціями сучасного мистецтва: класичного польського мистецтва, виставляє найцікавіші роботи тарновських митців сучасності. Кожного року Галерея організовує понад 30 виставок як у Польщі, так і за кордоном. У дільниці Мосціце працює Центр мистецтва Мосціце, де є найбільший у регіоні глядацький зал та два менших кінозали. Понад 50 років при центрі функціонує Ансамбль пісні та танцю «Сверчковяци». А дівчачий хор «Puelae Orlantes» та хлопчачий «Pueri Cantones Tarnovienses», які діють при Кафедральному Соборі, є лауреатами кільканадцяти польських та міжнародних конкурсів. Неподаляк від Тарнова, в Люславіцах (Lusławice), відомий польський композитор і диригент Кшиштоф

Пендерецький створив Європейський Музичний Центр, який сприяє розвитку музичних талантів найкращих молодих виконавців, вокалістів та диригентів з цілого світу через т.зв. Курми Майстерності. Також у місті працює найдавніший у Польщі Єпархіальний музей, заснований у 1888 році, та Окружний музей, що має декілька відділів у місті та регіоні.

«Копальня солі Бохня» - інший вимір екскурсії

На незвичайну подорож у часі запрошуємо до Бохні, яка лежить на півдорозі між Краковом і Тарновом. Тут є найдавніша польська копальня солі, яка після майже восьми віків експлуатації захоплює неповторними соляними відсіками, каплицями, видобганими у соляних скелях, та оригінальними скульптурами із солі. У 2013 року внесена у Список ЮНЕСКО. Сьогодні копальня має геть інший вимір.

Завдяки Підземній мультимедійній експозиції відвідувачі відкривають фантастичну історію солі, яку розповідають польські королі, дух цистерціанця, генуезці, знайомляться з гірничим видобутком та підземними стихіями, з якими гірники боролись, працюючи під землею. Соляна шахта Бохня – це не просто оригінальне екскурсійне місце, але також і санаторій. Мікроклімат підземних соляних гротів роками успішно використовують у лікуванні дихальних шляхів, алергій та ларингологічних захворювань.

Сімейний туризм

Тарнів стає дедалі більш популярний серед людей, які шукають нові місця для відпочинку родиною, пропонує чимало атракцій, що задовольняють потреби кожного члена сім'ї - від наймолодшого до найстаршого. Фантастична подорож ренесансною Старувкою, панорама міста, яка відкривається з міської Ратуші, чи можливість подивитись на роботу найдавнішого у Польщі механізму годинника на Ратуші. Весела атракція для родин з дітьми – кольорова циганська вистава, з оригінальними табірними возами та можливістю подорожі до гори святого Мартіна, найбільш північної гори у Карпатах, до руйн Тарновського замку. Нагородою за потрачені на здобуття гори зусилля стане неймовірна панорама Тарнова, яка відкривається з цього місця. Сім'ї, які воліють відпочивати більш активно, мають на вибір безліч різноманітних атракціонів на об'єктах двох Канатних Парків, у Водному Парку, центрі розваг,

боулінгу, картингових трасах чи залах рок-клаймбінгу (скелелазіння). Узимку ані на мить не припиняється рух, можна ковзати на штучному катку у місті або зайнятися лижним спортом. Батькам з маленькими дітьми до вподоби будуть прогулянки закутками найтеплішого міста Польщі. По дорозі зустрінуть пам'ятник кольорового Слоника, якого так люблять діти, знайдуть таємничий провулок з пам'ятником короля Владислава Локетка, перший у Польщі незвичний пізнавальний фонтан, створений на кшталт Сонячної системи, Стрілецький Парк з мавзолеєм генерала Йозефа Бема, оточений ставком, по якому плавають качки та лебеді, а також найбільший у місті парк розваг. За містом на увагу заслуговують Музей Доріг у Щуціні, який вважається одним з найцікавіших польських технічних музеїв, Музей Ляльок в Пільзні і Ліпінах, Ранчо в Долині, «Скам'яніле Місто» та повні таємниць замки і природничі стежки.

Цвинтарі Першої світової війни

У тарнівському регіоні є майже 200 кладовищ з часів Першої світової війни. Військові некрополі нагадують про кровопролитну боротьбу, яка точилася на землях Західної Галичини, у тому числі й в околицях Гарнова, на зламі 1914 і 1915 років між російськими та австрійськими військами. Кладовища, утворені часто просто на місці битви, порослі деревами, є важливим і великим характерним свідченням історії цієї землі. Поховано тут солдат різних національностей – поляків, австрійців, німців, росіян, угорців, босняків, чехів та італійців. Цвинтарі Першої світової війни – це не просто цікаві архітектурні обеліски, які вчать пошани до усіх полеглих, але також і пам'ятки колишньої історії тарнівської землі.

Чар малих містечок

Те, що об'єднує містечка Погір'я - Ценжковиці (Ciężkowice), Чхов (Czchów), Липницю Муровану (Lipnica Murowana), Новий Вісніч (Nowy Wiśnicz), Тухів (Tuchów), Войнич (Wojnicz) і Заклічин (Zakliczyn) – це неповторна чарівність і атмосфера спокою малолюдних поселень. Більшість з цих міст, які виникли

у першій половині XIV ст., зберегли середньовічний уклад забудови. Характеризують його ринки, оточені одноповерховими будинками з дерев'яними арками. Тут же стародавні костели, а в музеях збережена місцева історія і культура. Більшість містечок втратили міські права в 20-30 рр. XX ст. Але згодом поновили їх. Нині лише Липниця Мурована не має статусу міста.

Дерев'яний костел св. Леонарда, внесений до Списку ЮНЕСКО, а також високі, майже 35 метрів, пальми вражають гостей Липниці Мурованої. Над Новим Віснічем височіє найбільша в Польщі барокова резиденція – замок Любомирських. Щороку у липні понад 100 000 паломників беруть участь у Великому престольному Святі в Монастирі Редемптористів, що у Тухові. Діти охоче розглядають рухомий вертеп, один із найбільших у Польщі, та музей Місії з експонатами із Африки, Америки та Океанії. Войнич, найдавніша місцевість регіону, запрошує побачити «вали каштелянські» – оборонні землі укріплення, а також невеличкий дерев'яний костел XV ст. На чудові страви з квасолі запрошує Заклічин, де щороку у вересні відбувається «Свято Квасолі». У Заклічині побачимо оригінальні дерев'яні будинки-зруби, дахи яких мають висунуті окапи, оперті на дев'ять пристінних стовпів. Така конструкція бере на себе вагу дахового покриття і дозволяє довільно зводити стіни, без змін цілісності даху.

У Ценжковицях окрім дерев'яної забудови Ринку варто побачити унікальний заповідник «Скам'яніле Місто», а в околицях – єдину збережену резиденцію композитора і прем'єра II РП Яна Падеревського (Kańska Dolna). У Чхові варто звернути увагу на костел Різдва Пресвятої Богородиці – один із найдавніших мурованих костелів у регіоні з восьмигранною кам'яною купіллю з 1506 року.

На думку одного з загальнопольських журналів, Тарнів – це найздоровіше місто в Польщі для чоловіків. До уваги бралася, поміж іншого, спортивно-рекреаційна база міста. Тарнів має багату пропозицію для тих, кому не сидиться в місці. Наймолодшим рекомендуємо центр розваг для дітей «Променистий замок» у Тарнові. Старших запрошуємо позмагатися на картах, квадрациклах, забратися на одну з найвищих у Польщі стінок для скелелазіння. Крім того в нашому місті можна зіграти в пейнтбол (на природі чи в павільйоні) або поїздити на «дошці» у одному з кількох скейт-парків. Тих, хто любить плавати, чекають басейни. Узимку працюють дві штучні ковзанки, на яких приємно покататися. Мати власні ковзани – не обов'язково, при кожній працює пункт прокату. У місті також є спортивний аеродром та спідвей, на якому двічі в 2004, 2005 і 2012 роках тарнівська команда «Ластівки» («Jaskółki» Unia Tarnów) здобула звання Командного майстра Польщі і далі успішно виступає у Екстралізі. Стадіон для спідвею має штучне освітлення, яке дозволяє проводити на ньому заходи пізно увечері, і не тільки спортивні.

Тарнівський регіон – це омріяне місце для любителів активного проведення вільного часу. Різномірний ландшафт та виняткові красоти – не тільки природні, але й культурні – це переваги нашого регіону. Невеликі перепади висот сприяють тому, що активний туризм у цих місцях не вимагає особливої підготовки та вмінь. Увесь регіон переплетений мережею піших, велосипедних і кінних шляхів. Змучені мандрівники знайдуть перепочинок в притулках на Бжанці і Ямній, що на перехрестях шляхів. Численні водосховища, такі, як Рожновське і Чховське озера, або перетворені на безпечні водойми колишні кар'єри, також створюють додаткові широкі можливості для різних форм активного проведення вільного часу. У тарнівському регіоні прокладено 25 велосипедних шляхів загальною довжиною понад 630 км. Тут і гірські шляхи (16, з них 5 починаються в Тарнові), і низинні (9, з них 5 беруть початок у Тарнові). У самому місті велосипедист має можливість безпечно і зручно пересуватися завдяки велосипедним стежкам, яких у місті створено понад 65 км.

Водний парк у Тарнові

ul. Piłsudskiego 30, 33-100 Tarnów
tel. +48 14 621 43 92, fax: +48 14 622 07 10
e-mail: tosir@tosir.com.pl
www.tosir.com.pl

Водний парк у Тарнові був проєктований з думкою про любителів водних розваг у різному віці, важливо також, що водні розваги доступні і для людей з обмеженими можливостями.

Тут є спортивний басейн і рекреаційний.

Серед багатьох атракцій: гірки, гейзери, водні масажі, штучна ріка та бульбашкова затока.

Є тут також і СПА-комплекс, де на вибір сауни: фінська, парова та ароматична.

Ресторан, боулінг і більярдний зал доповнюють пропозицію та довершують відпочинок.

Pod Jabloniami *** Кемпінг № 202

Готель і ресторан Kantoria ***

ul. Piłsudskiego 28a, 33-100 Tarnów
tel. +48 14 621 51 24, +48 502 562 005
e-mail: recepca@camping.tarnow.pl, recepca@kantoria.pl
www.camping.tarnow.pl, www.kantoria.pl

Зручності кемпінгу: кухня, пральня, камінний зал, дитячий ігровий майданчик, місце для вогнища, гриль, організація заходів.

Зручності готелю: ресторан, проведення конференцій, організація різноматематичних імпрез.

Кількість будиночків/спальних місць на кемпінгу: 18/70

Кількість номерів/спальних місць у готелі: 12/30

Кредитні карти: приймаються.

Паркінг: пристосований для автобусів, з охороною, платний.

Гості з домашніми тваринами: кемпінг – так, готель – ні.

Неподалік: Міський парк з Мавзолеєм ген. Ю. Бема та спортивний комплекс Рекомендація PFCC, ANWB, ADAC. Відзнаки конкурсу «Містер Кемпінг». Кемпінг і готель розташовані за 1 км від центру міста.

Незабутні сувеніри з Тарнова

Назва міста Тарнів, за версією історика Яна Длугоша, походить від кущів тернини (розлогих колючих кущів родини розових), які густо оточують Гору святого Мартіна, що біля міста. Засновник Тарнова Спицимір умисне вибудував замок серед важкодоступних заростів. У замкових підвалах віками вилежувалися вина і наливки з плодів терену.

Сьогодні в Тарнові можна купити чай і наливку з терену, які стали оригінальними сувенірами. До сьогодні тернові кущі ростуть поблизу руїн замку. Віднедавна – також у центрі міста, в одному з міських скверів. Як згадку з Тарнова, окрім вже названих тернових присмаків (чаю і наливки), рекомендуємо «ажурне яйце з гербом Тарнова» авторства пані Дороти Пацановської (www.tojajo.pl). Авторка у порожньому качиному, страусиному чи курячому яйці свердлить стоматологічним свердлом тисячі маленьких отворів, що утворюють квіти, метелики, букети. Так як і «Тарнінувку», «ажурне яйце з гербом Тарнова» було відзначено на загальнопольському конкурсі «Туристичний сувенір з регіону», який проводила у 2007 і 2008 рр. Польська Туристична Організація. Крім того «Ажурне яйце» здобуло II місце у 2014 році на конкурсі великодньої пам'ятки Малопольського воеводства. Оскільки Тарнів є найтеплішим містом, варто купити обігрівач багаторазового використання, який виділяє тепло (макс. темп. 50-60о С на 20 хв). Ідеальний подарунок для спортсменів, туристів, мандрівників, рибалок, мисливців, мотоциклістів. Кожен може забрати тарнівське тепло куди тільки хоче! На особливу увагу заслуговують вироби зі скла тарнівської гуті, «намисто з терену» та смачнющий хліб.

Ресторани та кав'ярні Тарнова – місця зустрічей

Деякі десятки кав'ярень, пабів і ресторанів у стародавніх інтер'єрах тарнівських кам'яниць та в їхніх пивницях утворюють неповторний клімат. Гурманів чекає традиційна польська кухня та страви різних народів світу – є з чого вибрати. Улітку тарнівський Ринок стає найбільшим рестораном «під хмаркою» – літні майданчики кав'ярень заохочують відпочити й насолодитися тарнівськими делікатесами. Сидячи за столиком просто неба, можна слухати концерти, що постійно проходять на Ринку, милуватися архітектурою

ренесансних кам'яниць, що оточують прекрасну Ратушу, увінчану атикою з 28 блендами. На вежі б'є найстаріший годинник у Польщі – що казково виглядає вночі завдяки ілюмінації. А ті, кому не спиться уночі, хай йдуть у нічні клуби та дискотеки. Кільканадцять закладів у центрі міста і на околицях працюють до останнього клієнта і гарантують чудові розваги.

Ресторан Kawiarnia Tatrzańska
ul. Krakowska 1, 33-100 Tarnów
tel.: +48 14 622 46 36; +48 14 622 25 54
e-mail: kawiarnia@kudelski.pl
www.kudelski.pl

Кухня: традиційна польська та європейська

Пропонуємо: сніданки, обіди, вечери, катерінг, банкети, організацію свят.

Об'єкт пристосований до людей з обмеженими можливостями, є кондиціонери, безпровідний доступ до інтернету.

Кредитні картки: приймаються

Кількість місць: 100;

Працює щоденно з 9 до 22

Протягом року заклад приймає багато відомих і шанованих представників світу культури та бізнесу. Заклад розташований у центрі міста.

Двічі займав перше місце в рейтингу «Велике відкриття Малопольщі» у 2007 і 2011 роках.

Ресторан Pasaż
pl. Kazimierza Wlk. 2 (Pasaż Tertila), 33-100 Tarnów
tel.: +48 14 6 278 278
e-mail: pasaz@tlen.pl
www.pasaz.tarnow.pl

Кухня: традиційна польська та європейська
Пропонуємо: сніданки, обіди, вечері, бізнес-ланчі, катерінг, організацію банкетів, урочистостей та конференцій.
Шеф-кухар рекомендує: чудові рибні та м'ясні страви
Об'єкт з кондиціонерами, дворівневий, пристосований до потреб неповносправних осіб
Кредитні картки: приймаються
Кількість місць: 220, з них 140 – у банкетно-конференційній залі
Працює щоденно з 12 до 23
Ресторан на тарнівському Старому Місті. У 2005 році ресторан «Пасаж» отримав звання «Меценат культури Тарнова» від мера міста Тарнів. У номінації «Велике відкриття Малопольщі-2005» ресторан посів I місце у категорії «Харчування».

U Jana
Rynek 14, 33-100 Tarnów
tel.: +48 14 626 05 64
e-mail: recepcja@hotelujana.pl; www.hotelujana.pl

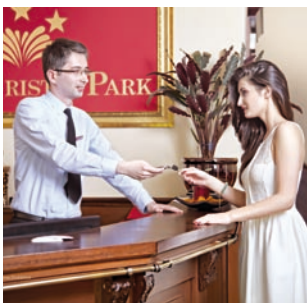
Зручності об'єкту: історичний будинок у центрі міста, має ресторан, бар, літній майданчик 2 конференц-зали, великі апартаменти з видом на тарнівський Ринок.
Кількість номерів/місць: 12/44
Номери: одноособові, 2-особові і 3-особові апартаменти
Обладнання номерів: повний санітарний вузол, радіо, телевізор, бездротовий інтернет
Кредитні картки: приймаються
Паркінг: так
Домашні тварини: так
Об'єкт розташований у стародавній кам'яниці на тарнівському Ринку. Працює 24 години на добу. Пропонує великі апартаменти з видом на Ринок, ресторан, кав'ярню та два досконало обладнані конференц-зали для бізнес-зустрічей. Проводимо вечірки, весілля, симпозиуми, семінари, зустрічі Нового року, банкети.

Pod Debem *** Hotel
ul. H. Marusz 9 B, 33-100 Tarnów
tel.: +48 14 626 00 88, fax: +48 14 626 95 93; kom.: +48 667 071 802
e-mail: recepcja@hpd.pl; www.hpd.pl

Зручності об'єкту: сучасні кліматизовані комфортабельні номери, ресторан, 2 конференц-зали
Об'єкт пристосований до людей з обмеженими можливостями
Кількість номерів/місць: 24/50
Номери: одноособові, 2-особові і апартаменти
Обладнання номерів: повний санітарний вузол, кліматизація, телебачення, інтернет, телефон, радіо
Кредитні картки: приймаються
Паркінг: без охорони
Домашні тварини: так
Поблизу: віддалений від центру, розташований у тихому, затишному місці, посеред зелені, неподалік від головної дороги у напрямку Жешова.

Cristal Park *** Готель (Домброва Тарновська)
ul. Sportowa 2 A, 33-200 Dąbrowa Tarnowska
tel.: +48 14 65 70 100; kom.: +48 669 845 666
e-mail: hotel.dt@cristalpark.pl; www.cristalpark.pl

Зручності об'єкту: ресторан, 3 конференц-зали, дитячий майданчик, басейн, тренажерний зал, волейбольний майданчик, тенісний корт.
Об'єкт пристосований до потреб неповносправних осіб.
Кількість номерів/місць: 30/90
Номери: одноособові, 2-особові та апартаменти
Обладнання номерів: повний санітарний вузол, холодильник, радіо, суп. TV, інтернет, телефон, кондиціонер.
Кредитні картки: приймаються
Паркінг: безкоштовний, без охорони
Домашні тварини: так
Неподалік: стародавня синагога, дерев'яний костел.
Об'єкт розташований поруч із спортивним комплексом: закритий басейн, фітнес, спортивний зал, стадіони, відкритий басейн.

Тарнівські трамваї будувались на зразок львівських. Тарнів був єдиним провінційним містом в Галиції, де з 1911 до 1942 року курсували електротрамваї. Вони були червоного кольору з блакитно-жовтим гербом міста; очевидно, через це їх любовно називали «бедриками». Колір тарнівські трамваї також перейняли від львівських трамваїв. Останній трамвайний вагон окупанти вивезли до Львова. Зараз на площі Собеського стоїть репліка, а в ній – затишна кав'ярня.

Готелі та ресторани

Bristol ** Готель**

ul. Krakowska 9, 33-100 Tarnów
tel.: +48 14 621 22 79, kom.: +48 880 477 477
e-mail: recepcja@hotelbristol.com.pl; www.hotelbristol.com.pl

Зручності об'єкту: 2 ресторани, конференц-зали, косметичний салон, солярій, тренажерний зал, джакузі, більярд

Кількість номерів/місць: 17/33

Номери: з кондиціонерами одноосібні, 2-особові та апартаменти

Обладнання номерів: ванні кімнати з гідромасажем, холодильник, радіо, суп. TV, інтернет, телефон

Кредитні картки: приймаються

Паркінг: охоронюваний

Домашні тварини: так

Готель розташований у центрі міста на одній з головних вулиць. У 2006 році Готель «Брістоль» отримав звання «Меценат культури Тарнова» від мера міста Тарнів.

Cristal Park * Готель**

ul. Traugutta 5, 33-101 Tarnów – Mościce
tel.: +48 14 633 12 25, tel./fax: + 48 14 633 12 27
e-mail: hotel@cristalpark.pl; www.cristalpark.pl

Зручності об'єкту: ресторан, 8 конференц-зали, сауна, соляна камера, більярд Об'єкт пристосований до потреб неповносправних осіб.

Кількість номерів/місць: 95/188

Номери: одноосібні, 2-особові та апартаменти з кондиціонерами

Обладнання номерів: повний санітарний вузол, холодильник, радіо, суп. TV, інтернет, телефон

Кредитні картки: приймаються

Паркінг: охоронюваний, гаражі

Домашні тварини: так

Неподалік: кінотеатр та спортивний комплекс (басейн, тенісні корти, спортзал та стадіон). Поруч з готелем новозбудований Модриновий Дворик, де можна проводити урочистості та конференції до 300 осіб.

Tarnovia * Готель**

ul. Kościuszki 10, 33-100 Tarnów
tel.: +48 14 630 03 50, +48 14 627 30 59, tel./fax: + 48 14 621 27 44
e-mail: recepcja@hotel.tarnovia.pl; www.hotel.tarnovia.pl

Зручності об'єкту: сучасний ресторан, лобі-бар, 8 конференц-залів, Business Corner, сауна, салон-перукарня, літній майданчик.

Об'єкт пристосований до потреб неповносправних осіб.

Кількість номерів/місць: 114/199

Номери: одноосібні, 2-особові та апартаменти

Обладнання номерів: повний санітарний вузол, радіо, суп. TV, інтернет, телефон, кондиціонери

Кредитні картки: приймаються

Паркінг: моніторований, гаражі

Домашні тварини: так

Поруч: історична частина міста, залізничний та авто- вокзали, найбільший в Польщі катинг, басейн, кіно, театр.

Dunajec * Готель**

ul. Krakowska 85, 33-113 Tarnów - Zglobice
tel.: +48 14 674 11 11, tel./fax: +48 14 674 11 13
e-mail: hotel@hoteldunajec.pl
www.hoteldunajec.pl

Зручності об'єкту: 2 будинки, з'єднані скляним тунелем, ресторан, 3 конференц-зали до 160 осіб. Безкоштовний доступ до інтернету DSL в ресторани і номерах. Об'єкт пристосований до потреб неповносправних осіб.

Кількість номерів/місць: 32/49

Кімнати: 1-ос., 2-ос., 3-ос., 4-ос. та апартаменти

Обладнання номерів: повний санітарний вузол, радіо, суп. TV, інтернет, телефон

Кредитні картки: приймаються

Паркінг: безкоштовний, не охоронюваний, моніторований

Домашні тварини: так

На території об'єкту є тенісний корт. Готель на березі річки Дунаєць, неподалік траси 94 Краків – Тарнів, за 10 км від Старого Міста в Тарнові.

Видавць:

Тарнівський центр інформації ****

Rynek 7, 33-100 Tarnów, Polska
tel.: +48 14 688 90 90, fax: +48 14 688 90 92
Видання III – Тарнів 2014
e-mail: centrum@tarnow.travel
www.tarnow.travel

Редакція:/Переклад:

Марцін Палах, Павел Рибак,
Переклад: Олена Бондаренко
Фотографії: архів ТЦІ, Миська рада Тарнова,
Повітове староство в Тарнові,
а також туристичні атракції,
музеї, готелі та ресторани.

